

stupuje, že pokuta byla podle smlouvy ujednána jen pro žalované, nikoliv také pro případ porušení smlouvy žalobcem, a že si žalobce vedle smluvní pokuty vyhradil ještě právo na splnění smlouvy, ale také právo smlouvu ihned zrušiti. Taková životním zájmům žalovaných se příčí a strany nestejně zavazující úmluva přesahovala rámeček toho, k čemu se nezletilec může samostatně zavázati. Uznání její bylo by v příkrém rozporu s předpisem § 21 zák., že nezletilci stojí pod zvláštní ochranou zákona, by netrpěli svou nezkušeností, a to, jak plyne z § 33 obč. zák. a §§ 183 a 219 nesp. říz. bez ohledu na svou státní příslušnost, a se zásadami vyslovenými v §§ 244, 865 a 233 obč. zák., že se nezletilci mohou pravidelně zavazovati jen se souhlasem zákonných zástupců a ve všech důležitějších věcech se svolením soudu. Poukaz na rakouský herecký zákon ze dne 13. července 1922 nesvědčí pro stěžovatele, nýbrž proti němu, neboť ustanovuje sice, že nezletilci nepotřebují k smluvení pokuty svolení zákonného zástupce, avšak s výslovným obmezením na případ, že smluvní pokuta nepřevyšuje pevné požitky za jeden měsíc. Zažalovaná smluvní pokuta byla vyšší. Ani dovolávání se toho, že způsobilost žalovaných k právním jednáním řídí se, poněvadž jsou příslušníky říše Německé, podle § 34 obč. zák. zákony jejich vlastí a § 113 něm. obč. zák. ze dne 18. srpna 1896, ustanovujícího, že nezletilec, jemuž zákonný zástupce dovolil vstoupiti do služby nebo do práce, jest neobmezeně způsobilý k právním jednáním, týkajícím se založení nebo zrušení služebního nebo pracovního poměru, nebo splnění povinností z takového poměru, nemůže stěžovateli dopomoci k úspěchu. Z tohoto předpisu neplyne nikterak nepochybně, jak stěžovatel míní, že nezletilé žalované byly způsobilé k samostatnému ujednání zažalované smluvní pokuty, naopak připouští jeho doslov stejné pochybnosti a námitky, jako §§ 152 a 246 občanského zákoníka československého. Není v této otázce podstatného rozdílu mezi německým a československým právem. To potvrzují všechny komentáře k německému občanskému zákoníku. I v Německu jsou sice hájeny názory připouštějící způsobilost nezletilců smluvení pokutu dotýkající se jich služebního neb pracovního poměru beze všeho obmezení, avšak také názory způsobilost tu úplně popírající, mimo to pak názory zprostředkující (Darnburg, Rehbein).

Čís. 9795.

Není ve zřejmém rozporu se zákonem, bylo-li rejstříkovým soudem uloženo opovídateli odštěpného závodu cizí (rakouské) komanditní společnosti, by předložil doklad o tom, že jako komanditiska opovězená říšskoněmecká akciová společnost byla po rozumu cís. nařízení ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. připuštěna vládou Československé republiky, by provozovala v tuzemsku obchody jako komanditista.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1930, R I 167/30).

Rejstříkový soud uložil usnesením ze dne 8. října 1929 opovídatelům firmy »Jindřich Sch. a D.«, odštěpného závodu rakouské komanditní společnosti, by do měsíce předložili doklad o tom, že komanditistka »Aktiengesellschaft vorm. S. & N. v Drážďanech« byla vládou Československé republiky po rozumu cís. nař. ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. připuštěna, by v tuzemsku jako komanditistka provozovala obchody, neboť i cís. nař. ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. i nař. vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920, čís. 465 sb. z. a n., rovněž i výnosy ministerstva vnitra ze dne 4. března 1919, čís. 6618/19 a ze dne 14. července 1921, čís. 46.902/21 sledují účel, by tuzemské státní správě bylo umožněno zkoumati, zda jsou splněny zákonné podmínky a jak dalece lze srovnati s hospodářskými poměry státu, by cizozemské akciové společnosti zakládaly v tuzemsku svá sídla nebo zde obchodovaly. Bylo by přímo v rozporu s tendencí těchto předpisů, by takové cizozemské společnosti mohly bez předchozího připuštění vyvíjeti zde obchodní činnost, třebaš jako komanditisté. I když je pravda, že komanditista jako takový není kupcem v pravém smyslu slova, přece jen může v určitém případě svou značnější kapitálovou účastí na podniku, stejností předmětu podniku s komanditní společností vykonávati rozhodný vliv na celý vývoj, směr i rozsah provozu společnosti, ba může i ji úplně ovládnouti tak, že vlastně pak on provozuje obchody, aniž by si dříve zjednal zde jako cizí akciové společnosti potřebné svolení státní správy, tedy s obejitím zákona. Nevadí, že jde vlastně o odštěpný závod zapsané již rakouské komanditní společnosti. S Rakouskem jest sice vzájemnost zaručena, ale ne do té míry, by odštěpným závodem rakouské komanditní společnosti — zde mohly provozovati obchody cizozemské akciové společnosti (jako komanditistky) bez výslovného svolení státní správy. Též nelze ve shora citovaných výnosech ministerstva spatřovati úmysl obmezovati právní názor tam vyslovený jen výlučně na společnosti s ručením obmezeným, kdyžtě tytéž důvody se hodí i na společnosti komanditní, jichž komanditisté mohou, jak výše dovozeno, vskutku provozovati mnohdy dalekosáhlejší obchody, než členové společností s ručením obmezeným. Usnesením ze dne 5. listopadu 1929 nevyhověl rejstříkový soud rozkladu opovídatelů proti onomu usnesení z důvodů v něm uvedených, k nimž d o d a l: Z důvodů v napadeném usnesení uvedených jest také nerozhodným, že se ve výnosu ministerstva vnitra ze dne 14. července 1921, čís. 46.902/21 konkrétně jedná o zřízení tuzemské společnosti s r. o., kdežto v souzeném případě jde o zápis odštěpného závodu rakouské komanditní společnosti, na níž jako komanditistka jest súčasněna říšskoněmecká akciová společnost. U firmy hlavního závodu může kdykoliv býti provedena změna v tom směru, že stane se komplementářkou akciová společnost říšskoněmecká. Tato by pak musila býti zde také zapsána, neboť zápis v rejstříku odštěpného závodu musí v tomto směru souhlasiti se zápisem v obchodním rejstříku hlavního závodu, ježto odštěpný závod jest součástí závodu hlavního, který se provozuje toutéž společností. Poukaz na státní smlouvy s Rakouskem a Německem jest

bezvýznamný, neboť bude-li podle těchto smluv provozování obchodů řečenou komanditistkou uznáno přípustným, bude zajisté připuštěna k obchodování v tuzemsku vládou Československé republiky po rozumu čís. nař. ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. a nař. vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920, čís. 465 sb. z. a n. To, že citovanými výnosy ministerstvo vnitra vyslovilo požadavek připuštění vládou k provozování obchodů, jde-li zde o protokolaci cizozemské společnosti s r. o., jejímž členem jest cizozemská akciová společnost, nebrání, by toto svolení nebylo požadováno i v tomto případě, když toho stejné poměry jinak vyžadují. Re k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Rekursu nelze přiznati odůvodněnost a stačí odkázati na podrobné a stav vystihující důvody napadeného usnesení, jakož i usnesení ze dne 5. listopadu 1929. Vzhledem k vývodům rekursu se ještě podotýká: Firma Aktiengesellschaft vorm S. & N. v Drážďanech, účastník se jako komanditistka rakouské firmy Jindřich Sch. & D. ve Vídni, zámýšlí se jako taková účastník též odštěpného závodu v Praze a jest tedy potřebí, by vykázala své oprávnění podle vyzvání napadeného usnesení. O rozsáhlosti a spojitosti účastí řečené akciové společnosti v Drážďanech na závodu komanditní společnosti svědčí již i majetkový vklad 51.922 s. 16 g. a předmět jejího vlastního podniku vykázaný ve výtahu z obchodního rejstříku úředního soudu v Drážďanech: výroba a prodej šicích strojů, jejich součástí a jiných příbuzných předmětů v hromadné tovární výrobě vyráběných, jež se z velké části kryje též s předmětem podniku komanditní společnosti ve Vídni i odštěpného závodu v Praze. O úzké spojitosti obou těchto závodů, akciové společnosti a komanditní společnosti, svědčí i okolnost, v opovědi uvedená, že zmíněná akciová společnost byla společnicí firmy Sch. & D., Gesellschaft m. b. H., kteráž firma však byla zrušena a vstoupila do likvidace, a že na jejím místě zřízena byla tato společnost komanditní s osobně ručícím společníkem Viktorem D-em, který rovněž byl společníkem zrušené společnosti, a s touto akciovou společností jako komanditistkou. Ohledně předpisů v napadeném usnesení uvedených rekurenti sami uznávají, že jest je zachovávat. Jest tedy příkaz napadeného usnesení odůvodněn a jest jen ještě uvést, že by byla možnost faktického provozování obchodů akciové společnosti v tuzemsku dána též tím, že komanditista může za komanditní společnost vystupovati jako prokurista nebo zmocněnec, ba může po případě nastati jeho závazek i jako osobně ručícího společníka (čl. 167 obch. zák.). Pokud rekurenti se odvolávají na rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 15. července 1924, R I 524/24, čís. 4059 sb. n. s., stačí je poukázati na rozhodnutí téhož soudu ze dne 12. června 1924, R I 429/24, čís. 3971 sb. n. s., které se zabývá speciálně otázkou potřeby připuštění cizozemské akciové společnosti vládou k tomu, by se stala komanditistkou tuzemské společnosti, a platí zajisté tato nutnost připuštění při zápisu tuzemské filiálky cizozemské komanditní společnosti, neboť nelze zápisem hlavního závodu v cizozemí, tedy i v Ra-

kousku, obejiti nutnost tohoto výkazu ohledně cizozemské akciové společnosti v Německu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu, neshledav podmínky § 16 nesp. říz.

Čís. 9796.

Obecní zaměstnanci.

Pro nárok obecního zaměstnance na výši odpočivných požitků jest rozhodné, jaké měl skutečné činné služební požitky při odchodu do výslužby, třeba tyto požitky byly v oné době přiznány obecním zaměstnancům jen prozatímně a teprve pak, když byl již ve výslužbě, byly zavedeny v téže míře trvale. Lhostejno, že obec nevydala zaměstnanci listinu o nové platové úpravě, stačí, že zvýšené služební požitky žalobci řádně platila až do doby, kdy ho přeložila do trvalé výslužby.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1930, Rv I 954/29.)

Žalobce, policejní komisař ve výslužbě, domáhal se na žalované obci mimo jiné doplacení rozdílu mezi odpočivným, jež mu bylo vyměřeno, a mezi odpočivným, na něž prý měl právo. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud přisoudil žalobci 14.024 Kč a uvedl v tomto směru v důvodech: Žalobce byl dán žalovanou obcí do výslužby proti své vůli z důvodů úsporných na základě zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n., kterým byly obce zmocněny, by ho obdobně použily při provádění úsporných opatření ohledně svých zaměstnanců (§ 28). Zákon tento blíže nestanoví, podle jakých zásad má býti výslužné v takovém případě zaměstnanci vyměřeno, nýbrž se omezuje jen na to, že v § 13 čís. 2 praví, že se tak má státi s »příslušným výslužným«. Z toho vyplývá, že, pokud jde o zaměstnance obecní, rozhoduje v první řadě smlouva a teprve v druhé řadě zákon. V souzeném případě vyplývá ze spisů žalované obce, že se její zastupitelství usneslo dne 3. března 1923 na tom, by služné jejich zaměstnanců bylo upraveno podle § 19 zákona ze dne 20. prosince 1922, čís. 394 sb. z. a n. podle míry požitků, práv a nároků zaměstnanců státních podle tohoto zákona a že ke konečné úpravě služného mělo dojíti po vydání prováděcích nařízení nebo, kdyby nevyšla, do konce roku 1923. V podobném smyslu vyznělo i usnesení zastupitelstva žalované obce ze dne 1. března 1924, což vysvětluje z těchto spisů. Z těchto spisů lze konečně seznati, že se zastupitelství žalované obce usneslo dne 19. března 1927 na tom, by obecním zaměstnancům bylo služné upraveno způsobem podobným, jak stanoví zákon ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. pro zaměstnance státní, a to definitivně. Mezi stranami není sporu o tom, že zaměstnancům žalované obce byly jejich požitky obcí ve smyslu shora uvedených usnesení vypláceny. Z toho vyplývá, že zaměstnanci žalované obce byli z její vůle a za jejich souhlasu, pokud jde o jejich požitky, postaveni na roveň zaměstnancům státním a to jak po dobu činné služby, tak i po odchodu z ní. Z toho,